

Commission de la Mobilité, des
Entreprises publiques et des
Institutions fédérales

du

MERCREDI 13 DECEMBRE 2023

Après-midi

Commissie voor Mobiliteit,
Overheidsbedrijven en Federale
Instellingen

van

WOENSDAG 13 DECEMBER 2023

Namiddag

Le développement des questions commence à 15 h 10. La réunion est présidée par M. Jean-Marc Delizée.

De behandeling van de vragen vangt aan om 15.10 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Jean-Marc Delizée.

01 Vraag van Maria Vindevoghel aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De eindejaarspiek bij bpost" (55040104C)

01 Question de Maria Vindevoghel à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Le pic de fin d'année chez bpost" (55040104C)

01.01 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, bpost zit weer midden in de eindejaarspiek. De periode van Black Friday tot en met Nieuwjaar is voor de werknemers van bpost een superdrukke maand met veel overuren. Ik heb gehoord dat administratief personeel wordt ingeschakeld om pakketjes te bezorgen. Men voorziet ook extra transport en de prijzen werden verhoogd, naar eigen zeggen om de pakjespiek wat te kunnen aftoppen.

Hoe verloopt de situatie op het terrein? Is er voldoende personeel? Kunnen alle pakjes op tijd worden geleverd tijdens de eindejaarspiek? Hoeveel tijdelijke werknemers werden door bpost aangeworven? Hoeveel zelfstandige onderaannemers heeft bpost voor de eindejaarspiek aangeworven? Hoeveel bedraagt hun uurtarief? Hoeveel extra vrachtwagens en bestelwagens huurt bpost in deze periode? Heeft de prijsverhoging effect? Met andere woorden, stellen de consumenten hun aankopen uit door de tijdelijke prijsverhoging van 1 euro per pakje?

01.02 Minister **Petra De Sutter**: Mevrouw Vindevoghel, dit is een vraag die elk jaar terugkeert, maar u hebt deze vraag ook in de vorige commissievergadering al gesteld. Ik zal dus alleen nieuwe elementen meegeven en voor de andere antwoorden verwijst ik naar het verslag van de vorige commissie.

Bpost heeft mij laten weten dat er dit jaar in de week voor Black Friday meer pakketten zijn geleverd dan vorig jaar. Verder heeft bpost relatief minder onderaannemers moeten inzetten dan vorig jaar. Het is natuurlijk nog maar 13 december, maar het ziet ernaar uit dat de waaier aan inspanningen die bpost dit jaar heeft geleverd effectief loont. Bpost zit op schema om zijn doelstellingen voor de eindejaarspiek van 2023 te halen, zowel op het vlak van kwaliteit – ik denk dan aan tijdige leveringen – als op het vlak van kwantiteit.

U stelde meer detailvragen over het aantal tijdelijke en zelfstandige medewerkers en het aantal ingezette voertuigen. Bpost zegt mij die informatie niet te kunnen geven omdat het gaat over commercieel gevoelige informatie.

Ik hoop dat deze bijkomende elementen een antwoord hebben geboden op uw vragen.

01.03 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Heeft bpost u een antwoord bezorgd op mijn vraag of de prijsverhoging een effect heeft? U zegt dat er meer pakjes zijn bedeed dan voorheen, terwijl de

bedoeling van de prijsverhoging eigenlijk net was om die bedeling wat meer te spreiden. Heeft de prijsverhoging dan geen effect gehad?

01.04 Minister **Petra De Sutter**: Bpost zegt mij dat uit de cijfers niet kan worden afgeleid of de prijsverhoging een effect heeft gehad. Natuurlijk zijn nog niet alle gegevens gekend voor het hele jaar, dus misschien moeten we dat wat meer vanop afstand bekijken.

01.05 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Als de CEO komt zullen we die vragen nog eens stellen, want we willen toch wat meer informatie krijgen over het aantal contracten en het aantal zelfstandigen.

Mevrouw de minister, het is voor het personeel nu enorm druk en ik wil herhalen wat ik de laatste twee weken al verschillende keren heb gezegd. De onzekerheid rond de krantenbedeling woog heel zwaar op het personeel, terwijl ze zich elke dag opnieuw heel hard inzetten. De werknemers van bpost mogen dus zeker een bedankje krijgen voor al hun inspanningen. De N-VA, het Vlaams Belang en de liberalen wilden de pakjes- en postbedeling nog meer uitbesteden en juichten meer zelfstandigen in de sector toe, iets waarmee het personeel niet zo gelukkig is. Ik denk dat ze dat niet zullen vergeten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Samengevoegde vragen van**

- **Maria Vindevoghel aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post)** over "De persconcessie en de gevolgen voor bpost en de abonnees" (55040203C)
- **Michael Freilich aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post)** over "De (niet-)gunning van de nieuwe persconcessie en de gevolgen ervan voor bpost" (55040208C)
- **Jean-Marc Delizée aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post)** over "De krantenconcessie en de impact ervan bij bpost" (55040395C)
- **Jef Van den Bergh aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post)** over "De subsidies voor de krantenbedeling" (55040399C)

02 **Questions jointes de**

- **Maria Vindevoghel à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste)** sur "La concession de distribution de la presse et ses conséquences pour bpost et les abonnés" (55040203C)
- **Michael Freilich à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste)** sur "L'attribution (ou non) de la nouvelle concession de presse et ses conséquences pour bpost" (55040208C)
- **Jean-Marc Delizée à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste)** sur "La concession pour la distribution des journaux et l'impact chez bpost" (55040395C)
- **Jef Van den Bergh à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste)** sur "Les subsides pour la distribution de journaux" (55040399C)

02.01 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, wat een saga is dit al geweest, ongelooflijk eigenlijk. Zoals ik daarnet al zei moeten wij ons misschien eens in de plaats stellen van de duizenden werknemers van bpost. We zijn eigenlijk gestart met gesjoemel aan de top van bpost en we eindigen met gesjoemel in de regering rond heel het krantencontract. Dat gesjoemel was nodig door een slecht opgestelde openbare aanbesteding voor de bedeling van de kranten.

Het kabinet van minister Dermagne, bevoegd voor Economie, heeft – overigens met goedkeuring van de gehele regering, zo heeft hij mij zelf gezegd – een openbare aanbesteding opgesteld zonder enige sociale of ecologische eis. Daarover heb ik minister Dermagne al twee keer aangesproken. Mevrouw de minister, in het bijzonder wil ik ook u vragen hoe het mogelijk is dat er geen ecologische eisen gesteld werden bij die aanbesteding.

Het resultaat van een dergelijke aanbesteding is vanzelfsprekend dat de goedkoopste aanbieder wint; dat was PPP. Bij PPP werken de mensen met een zelfstandigenstatuut in slechte arbeidsomstandigheden. In *Bruzz* las ik een tijdje geleden dat het aantal klachten in Brussel, waar ik zelf ook woon, ongelooflijk hoog is. Een op de twee abonneementhouders heeft al een klacht ingediend en alleen al in Brussel waren er 30.000 klachten tegen PPP.

Uw regering heeft nu een *compromis à la belge* gesloten, maar nog heel veel blijft onduidelijk. Deze morgen heb ik nog eens contact opgenomen met de vakbondsafgevaardigden. Ook zij zeggen dat ze met heel veel vragen blijven zitten. Een van de onzekerheden is of Europa de deal zal aanvaarden. Een andere vraag is of de tewerkstelling bij bpost gegarandeerd blijft. Die vragen leg ik u voor.

Mevrouw de minister, kunnen wij het advies van de FOD Economie inkijken? Ik heb daarnaar al een paar keer gevraagd, maar we hebben daartoe nog geen toegang gekregen.

In hoeverre worden de vakbonden betrokken bij de hele discussie die momenteel loopt?

02.02 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la ministre, le sujet de la concession postale a fait l'objet de nombreux débats au sein de notre assemblée ces dernières semaines, à la fois en séance plénière et aujourd'hui en commission. Le groupe PS a indiqué avoir des inquiétudes sur plusieurs points, que je souhaite rappeler ici.

Tout d'abord, nous avons des inquiétudes sur la qualité de la distribution des journaux et des périodiques dans tout le pays et dans les temps impartis, à savoir avant 7 h 30 le matin. D'expérience, à Anvers et à Bruxelles, la distribution effectuée par des entreprises privées génère de nombreuses plaintes, car de nombreux journaux n'arrivent pas. S'il y déjà tant de problèmes dans une zone densément peuplée, on peine à imaginer la situation dans les régions rurales plus éloignées et moins peuplées. Il faut évidemment un opérateur qui ait la capacité opérationnelle de réaliser cette mission de service public. Pour le groupe PS, bpost est le seul opérateur en mesure de faire ce travail en temps et en heure, partout.

Le second point concerne la qualité de l'emploi. Bpost offre des contrats à temps plein. Le secteur privé, comme nous avons pu le voir dans le secteur de la distribution de colis, applique des formes de dumping social avec des sous-statuts, des gens très peu payés, des horaires coupés, etc., sans parler d'autres dérives. Nous ne voudrions pas reproduire les mêmes dérives dans le secteur de la distribution de journaux. Nous avons d'ailleurs modifié la loi postale pour réguler, encadrer et empêcher lesdites dérives dans le secteur de la distribution des colis.

Le troisième point porte évidemment sur l'inquiétude pour l'emploi au sein de bpost. D'abord, je souhaiterais vous demander davantage de détails sur la décision qui a été prise. Nous avons certes lu la presse et l'accord intervenu est un accord général qui doit être précisé et analysé. Toutefois, d'autres décisions plus en détail seront prises dans les temps à venir. Nous voudrions prendre le temps d'analyser tout cela convenablement. Mais je rejoins les questions de Mme Vindevoghel, à savoir: comment voyez-vous l'évolution de l'emploi chez bpost en fonction des décisions qui sont prises?

À ce stade, je voulais aussi vous interroger au sujet des zones rurales. On a parlé d'un financement public qui prendrait désormais la forme d'un crédit d'impôt pour inciter les éditeurs à distribuer dans ces régions. Pouvez-vous nous en dire plus sur les modalités de cette aide? En tout cas, elle sera certainement positive, mais nous sommes bien conscients que, tant du côté de bpost que du côté des éditeurs, il faudra du temps pour s'adapter à une situation qui doit évoluer.

Je souhaitais aussi vous poser une question à propos des libraires indépendants. De ce que j'ai lu dans la presse, il me semble qu'une mesure les concerne. Pourriez-vous nous en dire plus à cet égard? Je vais en rester là pour mes questions en vous remerciant par avance pour vos réponses.

02.03 Jef Van den Bergh (cd&v): Mevrouw de minister, de meerderheid heeft met dit dossier geen goede beurt gemaakt. Wij moeten in elk geval toegeven dat het geen fraai schouwspel was.

Dat begint volgens mij bij de aanbesteding. Na alles wat er in het verleden is gebeurd, was het een

goed idee om met een aanbesteding te werken. De biding van bpost zelf heeft aangetoond dat dit ook nodig was om de prijs wat realistischer en scherper te maken. Daarvoor was het wel nodig om daar wat druk op te zetten.

Dat gezegd zijnde, lezen wij dat die aanbesteding tekortschoot wat betreft een aantal kwaliteitscriteria. Datgene waarnaar mevrouw Vindevoghel verwees, is toch relevant. Het is een fundamenteel verschil als men de kranten laat bedelen door fulltime professionele postmensen of door mensen in allerlei statuten die dat een paar uur per dag doen om een centje bij te verdienen, maar zeker niet als volwaardige job. Dat is een fout die wij moeten erkennen, maar wellicht is dat in de regering en in IKW's gepasseerd en zijn wij daar evengoed mee schuldig aan.

Wij blijven ook met het gegeven zitten dat er een aanbesteding was met een duidelijke winnaar volgens de opgestelde criteria. Ik blijf mijzelf afvragen of wij daar zomaar onderuit kunnen raken. Eerst een aanbesteding uitschrijven en ze dan uiteindelijk niet gunnen, is eigenlijk niet oké en getuigt niet van een betrouwbare overheid. Ik heb er dus nog wel wat vraagtekens bij of wij dat juridisch wel kunnen doen standhouden. Ik reken daarvoor vooral op de wijsheid van de beslissing van de regering, maar ik kijk toch uit naar de manier waarop dat juridisch zal worden dichtgetimmerd.

De aanbesteding gaat dus niet door. De subsidie voor de bedeling zal uiteindelijk verdwijnen, na een overgangsperiode van een half jaar. Wij hebben daar altijd twee bekommernissen bij gehad.

Ten eerste betreft onze bekommernis de witte zones, de meer landelijke gebieden. Kunnen daar nog kranten bedeld worden onder dezelfde voorwaarden als in de rest van het land? Dat is een belangrijk aandachtspunt waar ook aandacht aan besteed is in de beslissing.

Onze bekommernis gaat verder ook uit naar de niet-commerciële publicaties. Daar wordt in sommige media nogal lacherig over gedaan. Altijd worden *Kerk & Leven* en *Beweging.net* genoemd, maar het gaat natuurlijk over veel meer dan dat. Parlementsleden krijgen nogal veel van dergelijke publicaties toegestuurd, bijvoorbeeld de publicaties van de VAB, VOKA, universiteiten – bijvoorbeeld KADOC, het katholiek documentatiecentrum –, maar ook van instellingen voor kansarme kinderen waarvoor wij regelmatig donaties doen, de fietsclub VWB, indien men daarbij aangesloten is. We moeten er toch voldoende bij stilstaan welke publicaties dit zijn. Er zitten ook ideologische dingen bij, zoals van *De Zes*, een kleine organisatie voor Vlamingen rond Brussel, in de Brusselse Rand, Vlaamse Volksbeweging en dergelijke meer. Dat zijn toch allemaal publicaties die ook een rijkdom betekenen in onze democratie en die er toch ook wel een belangrijke rol in spelen. Daar wordt soms wat lacherig over gedaan, maar het is wel cruciaal dat we daar de nodige aandacht voor hebben. De beslissing geeft die aandacht ook, al loopt ze natuurlijk maar tot 2026.

Bpost lijkt ook tevreden te reageren, lijkt zelfs wat euforisch te zijn. Denk onder meer aan de aandelenkoersen. Het blijft natuurlijk een tijdelijke beslissing. Bpost heeft ook weinig garanties dat al het werk naar hen toe zal komen. Uiteraard kunnen zij de kwaliteit bieden. In hoeverre zal bpost effectief na de zes maanden overgangsperiode de grote bulk van de publicaties, zowel commercieel als niet-commercieel, kunnen behouden? Hebt u daar al zicht op?

Het tweede pakket, naast de krantenbedeling 's morgens, was de tijdschriftenbedeling. Het is frappant dat bpost ook daar niet kon winnen. Dat was eigenlijk onvoorstelbaar. De tijdschriften via bpost gaan toch mee met de gewone post? Hoe kan een andere partij in godsnaam die bedeling op een goedkopere manier doen als men daarvoor extra rondes moet organiseren, ten opzichte van bpost dat dit meeneemt in de normale postronde? Dat vond ik heel frappant. Dat aspect kwam de voorbije weken niet aan bod, maar ik vraag mij nog altijd af hoe dat zo is kunnen lopen.

Er resten dus nog veel vraagtekens, onduidelijkheden en ook onzekerheden over hoe dat de komende maanden en jaren, zeker na 2026, zal verlopen. Het is goed dat een aantal punten echt onder de aandacht is gekomen, zoals de *zones blanches* en de niet-commerciële publicaties, maar er is ook nog veel ongerustheid over de toekomst.

Ik hoor graag uw reactie op deze bezorgdheden, mevrouw de minister.

02.04 Minister **Petra De Sutter**: Collega's, ik wil nogmaals herhalen dat collega Pierre-Yves Dermagne verantwoordelijk is voor de aanbesteding voor de persconcessie. Het is logisch dat de voogdijminister

van bpost, een van de betrokken partijen, niet verantwoordelijk is voor de opmaak van de concessie. Dat lijkt mij ook normaal.

Gisteren hebt u vernomen dat de regering niet langer de intentie heeft om te werken met een concessie voor de bedeling van kranten en tijdschriften. We hebben daar een aantal weken over gesproken maar eindelijk is de knoop doorgehakt. Gezien de deadline van 31 december, de dag waarop de huidige concessie in principe afloopt, moest er vrij snel een beslissing genomen worden.

Dans ce dossier, ma principale préoccupation est double. Premièrement, je pense qu'il est important que les citoyens de notre pays aient un accès égal à la presse et à l'information. Les personnes qui vivent dans les régions rurales isolées sont bien sûr des citoyens de notre pays au même titre que les personnes qui vivent en région urbaine.

Dat is voor mij een belangrijk aandachtspunt. Ik kom daarop terug.

Deuxièmement, en tant que ministre de tutelle, l'impact sur bpost et surtout sur ses collaborateurs est crucial. Il est question de milliers de travailleurs. Mon souhait est que bpost soit une entreprise stable, avec des perspectives pour les membres du personnel.

Dat zijn mijn twee invalshoeken in dit dossier.

Het kernkabinet heeft gisteren beslist dat er geen nieuwe concessie komt voor de verdeling van kranten en tijdschriften. Verder wordt de minister van Economie belast met de onderhandelingen met bpost met betrekking tot een overgangperiode voor de verdeling van kranten en tijdschriften vanaf 1 januari 2024. Er werd daarvoor een maximumbedrag van 75 miljoen euro uitgetrokken. Voorts komt er een terugbetaalbaar belastingkrediet, gekoppeld aan de bewezen bijkomende verdeelkostenprijs voor de distributie van papieren publicaties voor de periode 2024-2026. De meerkost voor de distributie van kranten voor de periode 2024-2026 wordt gecompenseerd door een terugbetaalbaar belastingkrediet. Dat zal via de vennootschapsbelasting gebeuren.

De maatregel zal beperkt worden tot de verdeling in de zogenaamde witte zones, dat zijn gemeentes waar de bevolkingsdichtheid kleiner of gelijk is aan 225 inwoners per km². In de rechtspersonen- en personenbelasting geldt deze maatregel onbeperkt. Het gaat dan voornamelijk om vzw's, non-profitspelers, voor gehele Belgische grondgebied.

Voor de zelfstandige dagbladhandelaars wordt in een verhoogde kostenaf trek voorzien ten belope van 180 % van hun kosten voor de levering van papieren publicaties voor de periode 2024-2026.

Dat voldoet aan de bekommernissen die de regering heeft om te focussen op enerzijds de non-profitpublicaties vanuit het brede middenveld, mijnheer Van den Bergh. Het gaat inderdaad niet alleen om *Kerk & Leven*. Daarmee zouden we de zaak op flessen trekken. Anderzijds kan niet iedereen naar een dagbladhandel op de hoek van de straat of kan niet iedereen al de omslag maken naar het digitaal lezen van kranten. We hebben in de commissie al vaak gesproken over de nog steeds bestaande digitale kloof. Er wordt de focus gelegd op de zogenaamde witte zones, de dunstbevolkte gebieden van ons land. Hieruit volgt dat het totale budget kleiner zal zijn dan nodig en het wordt beperkt tot 2026. Dat is de beslissing die de kern heeft genomen.

De belangrijke volgende vraag waarover ik mij moet buigen en waarover ik mij niet heb willen buigen tot die beslissing in de regering was genomen, is wat dit betekent voor bpost. Ik ben immers voogdijminister van bpost en dat was mijn tweede bezorgdheid, namelijk wat de impact is voor dit bedrijf en zijn werknemers.

Nu er een beslissing is en duidelijk wordt hoe dat zal verlopen, kan bpost effectief heel concreet beginnen nadenken over die impact. Bij mij staan de impact op het personeel en de sociale dialoog voorop. Over kwaliteit van dienstverlening, ervaring en netwerk is immers weinig discussie. Het heeft steeds die dienstverlening op de best mogelijke manier laten verlopen.

Het eerlijke antwoord op die vragen, één dag na de beslissing, is dat wij de details nog niet kennen. Het is niet zo dat wij ze niet willen geven, maar niemand kent ze. De uitgevers denken nog na. De uitgevers moeten nu bekijken, vermits het nu in de markt is geplaatst, wat dit voor hen betekent, wat die fiscale tegemoetkoming voor hen zou kunnen betekenen. Zij zullen moeten onderhandelen met verschillende operatoren. Het ligt nu helemaal open en bpost is een van de mogelijke operatoren op de markt. Ik verwacht dat er de komende weken en maanden heel veel gesprekken zullen worden gevoerd met operatoren en uitgevers, die het nu helemaal zelf moeten doen. Het gebeurt niet meer via een concessie.

Het is dus veel te vroeg om effectief te praten over heel concreet de impact op de werkgelegenheid. Ik wilde dat ik u daarover iets kon zeggen. Wij hebben allemaal cijfers zien circuleren, in allerlei scenario's. Het is evident dat in het scenario dat vandaag voorligt, waarover wij gisteren hebben beslist, natuurlijk nog wel een rol voor bpost zal zijn in de krantenbedeling en de tijdschriftenbedeling, maar misschien niet in dezelfde mate als voorheen. Het zal afhangen van hoe de markt zich zet en de onderhandelingen die zullen worden gevoerd met de uitgevers.

Er is een overgangsperiode. Ook die moet nog verder uitgewerkt worden, onderhandeld worden door minister Dermagne en bpost. Er is dus wel wat tijd.

Natuurlijk betekent dit niet dat bpost nog niet nagedacht heeft en dat er nog geen pistes op tafel zijn gekomen. Het lijkt mij ook logisch dat bpost zich al aan het beraden is daarover, maar ik wil niet vooruitlopen op hoe bpost de dingen vandaag intern bekijkt. Vanmorgen heb ik al overlegd met de top van bpost. De top begrijpt heel goed dat bpost waarschijnlijk marktaandeel zal verliezen. Het is evident dat die mogelijkheid als realistisch voor ogen gehouden wordt.

In de onderhandelingen met de uitgevers heeft bpost weliswaar troeven. Die troeven zijn ons bekend: kennis van het terrein en kwaliteitsvolle dienstverlening in de bedeling van kranten en tijdschriften. In de verschillende mogelijke marktsenario's neemt bpost als het nodig is naast de natuurlijke jaarlijkse uitstroom ook pistes mee voor de werkgelegenheid. Een van die pistes is de interne omscholing van medewerkers. Bpost heeft altijd al erg ingezet op opleiding, bijscholing en opschaling van medewerkers binnen het bedrijf en die piste wordt verder toegepast. Daarnaast bestaat ook eventuele mobiliteit naar andere overheidsdiensten, een mechanisme dat u reeds bekend is. Die mogelijkheid staat open, gelet op het statuut van bpost als overheidsbedrijf. Vanzelfsprekend zullen we samenwerken om dat maximale kansen te geven.

Laten wij ook niet vergeten – dit is eveneens cruciaal in heel het verhaal – dat bpost een financieel gezond bedrijf is. Het is interessant om te zien dat de beurskoers, na de beslissing van gisteren, nu plots opveert. Sommigen menen dat bpost euforisch is, maar dat durf ik niet te stellen; wel denk ik dat de aandeelhouders euforisch zijn. In elk geval, er zijn globaal ook veel positieve reacties op de beslissing die wij gisteren hebben genomen. De bekommernis voor de werkgelegenheid blijft natuurlijk bestaan en die is ook aanwezig bij de top van bpost.

Ik maak mij dus sterk, met het huidige management en de nieuwe CEO en door het feit dat bpost een financieel gezond bedrijf is en blijft, dat bpost zich zal aanpassen aan de uitdagingen van de toekomst. Ik sta helemaal aan de kant van het management en de bonden om de toekomst van dat bedrijf als het over krantenbedeling gaat niet meer op subsidies te stoelen, maar wel op een gezonde commerciële basis.

De syndicale vertegenwoordigers overleggen morgen trouwens met de top van bpost. Gisteravond hebben al contacten plaatsgevonden, maar de top zal dus ook heel snel formeel met de syndicale organisaties samenzitten. Dat lijkt mij zeer logisch om verder te praten over de aanpak binnen het bedrijf, voor zover men al over alle gegevens beschikt.

Ik heb deze ochtend nog eens de bevestiging gekregen, zoals ik had gehoopt en verwacht, dat het bedrijf absoluut blijft geloven in een model waarin medewerkers goede arbeidsomstandigheden en een eerlijk loon krijgen. Het zal dus zeker geen impact hebben op de kwaliteit van de werkgelegenheid binnen bpost. Met andere woorden, met wat voorligt krijgen het bedrijf en het personeel even wat tijd, nu de beslissing is genomen om sterker uit de transformatie te komen. Dat moet de bedoeling van de oefening zijn, met de grootst mogelijke aandacht voor de werkgelegenheid, niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief.

De inkt van het akkoord van gisteren is natuurlijk nog niet droog en het is moeilijk om meer concreet in detail cijfers te geven en op vragen te antwoorden waarop wij nog helemaal niet kunnen antwoorden. Het belangrijkste is dat er nu een akkoord is, dat iedereen weet hoe de kaarten liggen en dat bpost zich kan beginnen voorbereiden op de gewijzigde situatie.

Ik vind een open communicatie met het Parlement belangrijk. Dat betekent ook dat wij hierover geregeld verder zullen discussiëren naarmate wij meer zicht hebben op de beslissingen die genomen zullen worden.

02.05 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, we hebben inderdaad nog niet op alles een antwoord, maar ik ben blij te vernemen dat toch ook iemand van de regeringspartijen heel kritisch is over hoe alles is verlopen en vindt dat de aanbesteding op zich al een groot probleem is omdat er in die criteria niets was opgenomen over arbeidsvoorwaarden en het ecologische aspect. Dat 60 % over de prijzen ging, is toch een groot probleem. Dan zoekt men problemen en krijgt men zoiets als PPP dat er als de beste uitkomt, terwijl we allemaal weten welke toestanden er zich daar afspelen, zoals werken met schijnzelfstandigen. Het zijn bijna PostNL-toestanden. Dat soort zaken willen wij toch niet? Wij hebben nog maar net de postwet goedgekeurd.

PVDA-PTB blijft herhalen dat het voor ons cruciaal is dat mensen in goede arbeidsomstandigheden kunnen werken en dat er een goede dienstverlening is. Ook het ecologische aspect is voor ons uiterst belangrijk. Bpost moet een sterke openbare dienst blijven in onze maatschappij en moet ervoor zorgen dat alle mensen hun post op tijd krijgen en dat al die kleine vzw's het materiaal krijgen dat ze nodig hebben. Onze vrees en die van de vakbonden is dat als we met PPP moeten concurreren, het een oneerlijke concurrentie is, omdat we weten hoe zij werken. Zij zitten nu al in veel grote steden en zullen de werking van bpost onder druk zetten. Het personeel en de vakbonden maken zich heel veel zorgen over hun toekomst, maar ook de klanten maken zich zorgen. Dit is maar een tijdelijke oplossing, tot en met de verkiezingen. De mensen vragen zich af wat er na de verkiezingen zal gebeuren. Dat is nog helemaal niet duidelijk.

02.06 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses. On comprend qu'à ce stade, vous n'avez pas tous les détails car des points doivent encore être approfondis. Ici, nous avons un cadre politique.

En ce qui concerne l'appel d'offres, à ma connaissance, il est similaire au précédent. Il avait été mené par Kris Peeters sous la précédente législature. Les critères de pondération étaient identiques. Je veux un peu contredire la précédente intervenante car le prix était un élément mais il y avait aussi des éléments d'analyse de la qualité de l'emploi et des questions d'environnement, dans les mêmes pondérations.

Nous n'aurons pas accès à l'analyse des offres dans le détail mais je m'interroge quand même sur les prix cassés d'un opérateur privé. Il parvient à faire des prix hors de tout réalisme. Ses prix sont-ils sincères ou ont-ils simplement pour but de casser le système? Selon la formule commerciale: "Moins cher, c'est illégal"! Je me demande jusqu'où les offres sont sérieuses. En tout cas, personne n'y croit. Personne ne croit que le service peut être rendu dans tout le pays dans les délais avec ce type d'offre.

Je note que le kern a décidé de ne pas attribuer le marché à cet opérateur privé parce que personne ne croit à la qualité du service et que cela risque de poser des problèmes de dumping.

Il est important de maintenir un mécanisme de soutien à la diffusion de la presse écrite. Il n'aura pas les mêmes modalités que le précédent mais il y a un enjeu démocratique. Les éditeurs le disent, à l'heure des *fake news* et de la fracture numérique, le journal papier a encore toute son importance. Le fait d'avoir une presse de qualité est un enjeu démocratique – qui est important pour certains partis et qui n'a aucun intérêt pour d'autres.

Aussi, je pense qu'il était important de décider, parce que la concession prenait fin le 31 décembre. Il fallait quand même ne pas se retrouver face à un vide très rapidement.

Je me réjouis, avec mon collègue Arens, des mesures spécifiques pour les régions rurales qui sont au cœur de cette question de service universel, de distribution partout.

Enfin, il faut accorder le temps nécessaire à toutes les parties concernées, bpost et les éditeurs, pour se préparer à un nouvel avenir en termes de distribution, en fonction de ce qui a été décidé et de ce qui le sera prochainement. Le nouveau CEO, Chris Peeters, que nous recevrons, je l'espère, en janvier dit déjà être entré en dialogue à l'interne et à l'externe pour que l'on puisse s'asseoir autour de la table avec les opérateurs et essayer d'organiser une distribution qualitative dans tout le pays et poursuivre après la période de transition.

02.07 Jef Van den Bergh (cd&v): Mevrouw de minister, bedankt voor de toelichting en de antwoorden die u vandaag kunt geven. Uiteraard kunt u niet op alles een antwoord geven. U hebt ook geen glazen bol, daar heb ik alle begrip voor. We zullen hierover de komende maanden nog wel verder van gedachten kunnen wisselen wanneer bepaalde aspecten duidelijker worden, zoals hoe de markt evolueert.

Ik wil inspelen op wat de collega's al aanhaalden. Er is een aanbesteding gebeurd en we kennen de geschiedenis zoals die is gelopen. Het feit dat de partijen in de aanbestedingsprocedures het achter de schermen onder elkaar hebben geregeld, mogen we hier toch niet vergeten. Het was belangrijk om daar komaf mee te maken. Bij de vorige procedures is de Staat eigenlijk voor een stuk opgelicht. Dat is een zware beschuldiging, maar het komt er wel een beetje op neer. Via een hoge prijssetting, doordat de partijen het achter de schermen onder elkaar hebben geregeld, moest de overheid een veel hogere prijs betalen, samen met de uitgeverijen, om alles bedeed te krijgen. Vandaag zijn we naar een realistischere prijssetting gegaan. We zitten nu nog met een overgangperiode.

Dit moet echter mee in overweging worden genomen. Men kan wel pleiten voor een sterk overheidsbedrijf, maar dat overheidsbedrijf moet dan natuurlijk ook wel aantonen dat het dit betrouwbaar en kostenefficiënt kan doen. Het moet kwaliteitsvol maar ook kostenefficiënt werken. Op dat punt is ons vertrouwen toch geschaad. Dat aspect moeten we ook meenemen. We moeten dus met veel aspecten rekening houden. Dat evenwicht moeten we voor ogen proberen te houden en proberen na te streven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Maria Vindevoghel aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "Nieuwe prijsverhogingen bij Proximus door het sociaal telecomtarief" (55040392C)

03 Question de Maria Vindevoghel à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "De nouvelles augmentations de prix chez Proximus liées au tarif social télécom" (55040392C)

03.01 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, België is een van de duurste landen wat vast internet betreft. Vanaf januari wordt het nog een beetje duurder, want Proximus voert opnieuw een prijsverhoging door. Het gaat om de derde prijsverhoging in een jaar tijd.

De bundelpakketten voor tv, internet en telefonie worden duurder. De voetbalcompetitie wordt duurder en ook de goedkoopste abonnementen worden opnieuw duurder. De goedkoopste internetformule stijgt van 25 euro per maand naar 28 euro per maand. Dit is een stijging met 12 %. Proximus verwijst daarvoor naar het nieuwe sociaal telecomtarief van 19 euro, waarop de klanten vanaf maart 2024 kunnen intekenen. Het overheidsbedrijf Proximus verhoogt zijn tarieven dus omdat er een sociaal telecomtarief wordt ingevoerd. Hoewel wij natuurlijk voor het sociaal telecomtarief zijn, is dit toch een pervers systeem.

Ik kom tot mijn vragen.

Waarom verhoogt Proximus drie keer per jaar zijn prijzen?

U hebt het sociaal telecomtarief ingevoerd. Had u niet kunnen voorzien dat Proximus zijn tarieven nu al zou verhogen met als argument dat er een sociaal tarief komt voor de lage inkomens?

Wie zal opdraaien voor dit sociaal telecomtarief: de belastingbetaler of de multinationals?

Hoeveel gezinnen zullen een beroep kunnen doen op het sociaal telecomtarief via Proximus? Hoeveel abonnees van Proximus hebben vandaag die goedkoopste telecomformule?

Moeten prijsverhogingen binnen de telecomsector worden voorgelegd? Moeten ze worden goedgekeurd? Of is de markt vrij om de prijzen te bepalen?

03.02 Minister **Petra De Sutter**: Mevrouw Vindevoghel, ik ben verwonderd dat u in uw vraag aangaf dat Proximus daarvoor verwijst naar het nieuwe sociaal telecomtarief. Ik heb die communicatie nergens teruggevonden, gezien of gehoord en ik krijg daar geen bevestiging over. Stuur mij die informatie alstublieft op indien u daarvan een bewijs hebt.

Proximus bepaalt zijn prijzen autonoom in een competitieve markt. Dat maakt deel uit van zijn commerciële strategie en daarin kan ik niet tussenkomen. Het is wel mijn taak om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat burgers en bedrijven gemakkelijk en zonder kosten kunnen overstappen naar een andere operator als die goedkoper is. We hebben daarvoor een tariefsimulator waarmee klanten op een toegankelijke manier tariefplannen met elkaar kunnen vergelijken. Dat is een redelijk gekend systeem dat steeds meer gebruikt wordt.

Proximus heeft als argument voor de prijsstijging aangevoerd dat het internetstarttariefplan van 25 euro per maand al geruime tijd niet werd aangepast en dat de verhoging dus een correctie betreft. Verder zegt Proximus dat het plan van 23 euro bij dochteronderneming Scarlet ongewijzigd blijft.

De vaste internettariefplannen in ons land zijn redelijk duur in vergelijking met andere Europese landen, maar dat komt doordat de gemiddelde prijs opgedreven wordt door de duurdere tariefformules die de operatoren aanbieden. Die operatoren hebben allemaal erg dure maximale pakketten, maar ze hebben ook goedkopere tariefplannen waarvan mensen kunnen gebruikmaken. Gemiddeld zijn de Belgische prijzen daardoor aan de hogere kant. We hebben wel een van de beste vaste en mobiele netwerken in ons land in vergelijking met andere landen. Frankrijk is bijvoorbeeld goedkoper, maar biedt een slechtere kwaliteit.

Los daarvan zal ik blijven verdedigen dat er zoiets als een sociaal internetaanbod is, die discussie hebben we hier al eerder gevoerd, al helemaal als er tariefverhogingen in de andere plannen zouden zijn. Dat sociaal internetaanbod zal op 1 maart 2024 in werking treden en zal voor 19 euro per maand worden voorgesteld aan een uitgebreide doelgroep.

Zelfs met die 19 euro per maand wordt nog winst gemaakt. Het is dus niet zo dat de operatoren dat moeten aanbieden en daardoor verlies zouden maken en dat dat in de rest van hun aanbod zou moeten worden gecompenseerd. Akkoord, die marge is minimaal, maar men zegt mij dat men zelfs in staat is om daar nog onder te gaan. Er was kritiek op de 19 euro, maar het kan zelfs nog lager. Dat betekent dat er nog marge is, zelfs met die 19 euro. Ik weet dus niet wat de operatoren zouden moeten compenseren.

De begunstigten worden uitgebreid naar al wie ook al het sociale energietarief geniet. Die mensen zullen dus dat basispakket krijgen. Als zij toch liever internet en televisie in een bundel willen, dan kunnen ze kiezen voor een pakket dat in het sociaal aanbod maximum 40 euro zal kosten. Proximus laat mij weten dat het zijn klanten die daarvoor in aanmerking zouden komen al aan het inlichten is. Wij plannen ter zake ook nog een communicatie vanaf 1 maart, maar Proximus is daar zelf al mee bezig. Dat is een goede zaak.

U had ook gevraagd hoeveel klanten van Proximus recht op dat sociaal aanbod zullen hebben. Ik kreeg te horen dat dit vertrouwelijke informatie is. Ik kan u dat dus niet medelen. We weten weliswaar hoeveel huishoudens er op het sociaal energietarief zijn aangesloten, maar ik ga ervan uit dat niet iedereen daarvan internet heeft.

Voor mij blijft het belangrijk dat het sociaal aanbod, dat basisplan aan een heel betaalbare prijs, voorhanden is en geplafonneerd wordt. Op die manier is er een keuze voor de consumenten die geen grote bedragen kunnen spenderen aan hun internetverbinding.

Ik sluit af met mijn eerste opmerking. Als u ergens leest dat Proximus zegt verplicht te zijn om dat te doen vanwege dat sociaal tarief, dan zou ik heel graag de bron daarvan kennen. Dat werd mij immers niet bevestigd.

03.03 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, ik heb het intussen laten nagaan en we hebben dat gevonden op de site van Testaankoop, dus niet van Proximus.

Wij zijn voor dat sociaal tarief en vinden het goed dat dat bestaat. Het is belangrijk dat er een plafond is voor mensen met een laag inkomen, maar geef toe dat de prijs zelfs voor veel werkende mensen toch hoog is, en dat terwijl internet toch een basisrecht is. U vindt het zelf ook uiterst belangrijk dat iedereen toegang kan hebben tot het internet, maar die bijkomende prijsstijgingen zorgen ervoor dat dit voor sommige mensen toch een probleem wordt. U zegt dat Proximus zelfs met die 19 euro geen verlies maakt. Dan begrijp ik niet waarom het bedrijf moet overgaan tot prijsstijgingen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: Chers collègues, ceci clôture nos travaux pour cet après-midi. Je remercie Mme la ministre pour les réponses qu'elle a apportées aux questions.

La réunion publique de commission est levée à 15 h 57.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.57 uur.